

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

тел. 044-526-01-58

e-mail: alexvolk@ukr.net

12.10.2020 р. № 10/2

Т.в.о. Міністра освіти і науки України
С. М. Шкарлету

Копія: Голові Комітету Верховної Ради України
з питань освіти, науки та інновацій
С. В. Бабаку

Шановний Сергію Миколайовичу!

Рада молодих вчених НАН України, що є органом самоврядування наукової молоді НАН України, просить Вас звернути увагу на проблему, яка, здаючись, на перший погляд, дещо дрібною і вузькоспеціалізованою, щоденно привносить ускладнення у життя науковців та освітян, створює перепони для підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. Йдеться про одне з питань стипендіального забезпечення докторантів.

Згідно з пунктом 1 абзацу другої частини третьої статті 36 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» держава створює умови для мотивації (стимулювання та заохочення) молодих вчених, зокрема шляхом збереження доплат за науковий ступінь **та** вчене звання при визначенні стипендіального забезпечення докторантів. Водночас в абзаці четвертому п. 19 Порядку призначення і виплати стипендій, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 882 від 12.07.2004 р. серед іншого вказується, що розмір стипендії докторанта збільшується на розмір доплат за наявний науковий ступінь **або** вчене звання. Використання розділового сполучника «або» замість вжитого в акті вищої юридичної сили єднального сполучника «та», створює підстави для різнотлумачень і, в підсумку, необґрунтованого звуження відповідної законодавчої норми.

Так, нам відомо, що на підставі вказаного положення урядової постанови та відповідних документів відомчого рівня в низці установ НАН України докторантам,

що мають як науковий ступінь, так і вчене звання, стипендія збільшується на розмір лише однієї з відповідних доплат, а не обидвох, як це передбачається законом. Це вбачається несправедливим, оскільки важко навести пояснення для такого підходу до регулювання відповідного питання, крім суто фіскальних, а останні, зі свого боку, не можуть виправдовувати недотримання або звуження гарантій, прямо передбачених законом. У цьому контексті слід зважати й на те, що статистика останніх років свідчить про істотне скорочення числа докторантів в Україні. Наразі, за нашими приблизними підрахунками, кількість докторантів, які мають не лише науковий ступінь, а й вчене звання, в загальнодержавному масштабі не перевищує кількох сотень осіб. Тому це явно не та сфера, де можна зекономити істотну суму коштів. Водночас така дріб'язкова економія, як видається, підриває престиж та авторитет докторантури, підважує мотивацію як нинішніх, так і потенційних докторантів, які покликані стати майбутньою елітою науково-освітньої сфери нашої держави.

З метою усунення вказаної колізії та приведення існуючої норми у відповідність до пункту 1 абзацу другого частини третьої статті 36 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» видається необхідним у абзаці четвертому п. 19 Порядку призначення і виплати стипендій, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 882 від 12.07.2004 р., після слів «за наявний науковий ступінь» слово «або» замінити словом «та».

У зв'язку з наведеним просимо Вас у межах компетенції посприяти вирішенню окресленого питання.

Схвалено на засіданні Ради молодих вчених НАН України від 7 жовтня 2020 року (Протокол №5/2020).

З повагою,

Голова Ради

О. Є. Волков